

STANDAARDTRAJECT

Haarverzorging dual

---

1. Inhoud standaardtraject

Het standaardtraject voor de opleiding haarverzorging dual leidt tot de onderwijskwalificatie haarverzorging dual die algemene vorming en de erkende beroepskwalificatie kapper (2014 – niveau 3) omvat.

In de algemene vorming worden zowel de vakgebonden als de vakoverschrijdende eindtermen meegenomen.

2. Opbouw standaardtraject

Het standaardtraject is opgebouwd uit 12 clusters die sequentieel of onafhankelijk van elkaar gevolgd kunnen worden. De activiteiten van de beroepskwalificatie kapper vormen de basis voor de clustering. Per cluster van activiteiten worden eveneens de vaardigheden en bijhorende kenniselementen opgenomen. De geselecteerde kennis moet steeds in functie van de activiteiten gerealiseerd worden.

De descriptorelementen context, autonomie en verantwoordelijkheid gelden als algemeen kader voor de volledige opleiding. De beroepsgerichte vorming bevat algemene activiteiten en 11 clusters van kernactiviteiten. De algemene vorming bestaat uit 1 cluster.

2.1 CLUSTERS

Een cluster is een geheel van inhoudelijk samenhangende competenties. Clusters kunnen een verschillende omvang hebben, sequentieel of onafhankelijk van elkaar gevolgd worden en in een lineair of modulair traject aangeboden worden.

Het standaardtraject bestaat uit de volgende clusters:

- Algemene vorming
- Onthaal en communicatie met de klant
- Haarverzorging
- Basissnitten
- Gecombineerde snitten
- Tijdelijke omvormingen

- Blijvende omvormingen
- Kleuren en ontkleuren
- Baard, bakkebaard en snor
- Gelegenheidskapsels
- Pruiken, haarstukken en haarverlengingen
- Basis make-up en manicure

2.2 CERTIFICERING

Naargelang het evaluatieresultaat leidt de opleiding haarverzorging duaal tot de meest gunstige studiebekrachtiging:

- een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs , bewijs van onderwijskwalificatie "haarverzorging duaal" niveau 3 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 3 van het Europese kwalificatiekader, met inbegrip van beroepskwalificatie "kapper" niveau 3 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 3 van het Europese kwalificatiekader.
- een certificaat, bewijs van beroepskwalificatie "kapper" niveau 3 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 3 van het Europese kwalificatiekader.
- een attest van verworven competenties, bewijs van competenties.

2.3 ALGEMENE VORMING

Alle vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen voor het eerste en tweede leerjaar van de derde graad bso zijn opgenomen in het standaardtraject en omvat alle eindtermen van deze onderdelen:

Project algemene vakken

De vakgebonden eindtermen van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad bso.

Moderne vreemde talen (Frans of Engels)

De vakgebonden eindtermen van Frans of Engels van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad bso.

Lichamelijke opvoeding (niet van toepassing voor CDO en leertijd)

De vakgebonden eindtermen van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad bso.

Vakoverschrijdende eindtermen

De vakoverschrijdende eindtermen van het secundair onderwijs.

De eindtermen die geïntegreerd kunnen worden in de beroepsgerichte vorming, worden indicatief vermeld in de rubriek 'Link algemene vorming-beroepskwalificatie'.

Link algemene vorming – beroepskwalificatie

Vakgebonden eindtermen – Project algemene vakken (PAV)

Functionele taalvaardigheid

1. De leerlingen kunnen uit mondelinge en schriftelijke informatie de essentie halen.
2. De leerlingen kunnen over die informatie reflecteren en ze evalueren.
3. De leerlingen kunnen ingewonnen informatie mondeling gebruiken.
4. De leerlingen kunnen mondeling argumenteren.
5. De leerlingen kunnen eenvoudige informatie schriftelijk formuleren
6. De leerlingen kunnen zich mondeling duidelijk uiten.

Functionele rekenvaardigheid

7. De leerlingen kunnen evenredigheden functioneel toepassen met o.a.:
het principe van de regel van drieën,
percentrekenen,
schaalgebruik.
9. De leerlingen kunnen in functionele situaties op adequate wijze spontaan en zelfstandig metingen uitvoeren.
10. De leerlingen kunnen spontaan en zelfstandig metingen, rekeningen en bewerkingen controleren.

Functionele informatieverwerving en –verwerking

11. De leerlingen kunnen relevante informatie in concrete situaties vinden, selecteren en gebruiken.
12. De leerlingen kunnen informatie uit uiteenlopend tekstmateriaal begrijpen en gebruiken.
13. De leerlingen kunnen spontaan gebruik maken van voor hen relevante informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Organisatiebekwaamheid

14. De leerlingen zien in dat ze keuzes moeten maken om hun leven adequaat te organiseren.
15. De leerlingen kunnen opdrachten zelfstandig plannen, organiseren, uitvoeren, evalueren en indien nodig bijsturen.
16. De leerlingen kunnen bij groepsopdrachten:
overleggen en actief deelnemen,
in teamverband instructies uitvoeren,
reflecteren en bijsturen.

Tijd- en ruimtebewustzijn

17. De leerlingen zien in op grond van de actualiteit en eigen ervaringen dat er culturele verschillen zijn in het dagelijks leven van mensen.

Maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid

20. De leerlingen kunnen solliciteren.

28. De leerlingen zien het belang in van levenslang leren.

29. De leerlingen zijn ingesteld op een bewust en verantwoord consumentengedrag.

31. De leerlingen zijn gemotiveerd om te zorgen voor de eigen gezondheid en het eigen welzijn en dat van anderen.

32. De leerlingen kunnen spontaan een veilige houding aannemen in dagelijkse situaties.

2.4 BEROEPSGERICHTE VORMING

ALGEMENE ACTIVITEITEN

Algemene activiteiten kunnen geïntegreerd worden met één of meerdere beroepsgerichte clusters, met algemene vorming of afzonderlijke aangeboden worden.

Activiteiten + vaardigheden	Kennis
Ruimt de werkpost op en maakt deze schoon <ul style="list-style-type: none"> - Houdt zich aan de richtlijnen voor hygiëne, veiligheid en ergonomie - Ruimt de gebruikte werkpost op na elke behandeling en reinigt deze - Reinigt het gebruikte materieel en ontsmet indien nodig - Sorteert afval volgens de richtlijnen	Basiskennis <ul style="list-style-type: none"> - Haar- en hoofdhuidproblemen en van allergieën
Neemt deel aan de organisatie van het kapsalon <ul style="list-style-type: none"> - Houdt zich aan de geldende regels van het kapsalon - Voert opdrachten uit volgens de werking van het kapsalon - Werkt samen in team	Kennis <ul style="list-style-type: none"> - Procedure voor haar- en hoofdhuiddiagnose - Haar-, huid- en hoofdhuidtypes - Modetrends - Lezen - Hygiëneregels en ontsmettingsregels - Schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en -producten - Ergonomie - Veiligheidsregels - Beschermingsmaatregelen voor personen en kledij
Bereidt de werkpost voor	<ul style="list-style-type: none"> - Milieureglementering

<ul style="list-style-type: none"> - Zorgt voor de orde en netheid van de werkpost - Controleert en zet het materieel klaar - Bereidt het te gebruiken materieel en producten eigen aan de activiteit voor 	<ul style="list-style-type: none"> - (Commerciële) communicatietechnieken - Advies- en verkooptechnieken - Organisatieregels
<p>Bereidt voor op de toe te passen technieken</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informeert zich over de verwachtingen van de klant - Luistert naar de wens en de eerdere ervaringen van de klant - Observeert de klant - Gaat na of er allergieën zijn - Stelt de juiste haar- en hoofdhuiddiagnose en stelt de kenmerken ervan vast - Bepaalt de te gebruiken techniek en producten - Past gebruiksaanwijzingen van het materieel en de producten toe 	
<p>Adviseert de klant</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volgt de evoluties/trends in het vakgebied op - Houdt rekening met de morfologie, de wensen en de noden van de klant - Raadt de juiste behandeling aan in overleg met de klant - Doet een voorstel (snit, stijl, lengte, vorm, kleur) en spreekt de prijs af - Toont voorbeelden indien gewenst (kapselboeken, media en kleurenkaart) - Stelt in functie van de behandeling producten en accessoires voor, adviseert en verkoopt ze 	
<p>Toont het kapsel aan de klant</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toont het kapsel met behulp van een handspiegel 	

<ul style="list-style-type: none"> - Informeert naar de tevredenheid van de klant - Werkt het kapsel bij indien nodig 	
---	--

CLUSTERS

ONTHAAL EN COMMUNICATIE MET DE KLANT – BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Legt een afspraak vast met de klant</p> <ul style="list-style-type: none"> - Staat de klant te woord aan de telefoon of aan de receptie - Schat de tijdsduur van de gewenste behandeling in - Maakt een afspraak met de klant en legt deze vast in de agenda - Gebruikt informatie- en communicatietechnologie (computer, rekenmachine) <p>Verwelkomt de klant en spoort de verwachtingen op</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maakt (oog)contact met de klant bij het binnentreden van het kapsalon - Ontvangt de klant beleefd - Informeert zich over de verwachtingen van de klant - Neemt de jas van de klant aan en hangt deze weg - Begeleidt en installeert de klant - Beschermst de kledij van de klant <p>Neemt afscheid van de klant</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gaat na of de klant tevreden is - Geeft de klant advies in functie van het volgende bezoek - Legt eventueel een nieuwe afspraak vast - Begeleidt de klant naar het onthaal voor de afrekening - Overloopt en rekent de behandeling en/of producten af met de klant - Geeft de jas aan de klant - Begeleidt de klant naar de voordeur 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - ICT <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekenen, lezen en schrijven - Tarieven en betaalmiddelen - Beschermingsmaatregelen voor personen en kledij - Beleefdheids- en hoffelijkheidsregels - Principes van klantvriendelijkheid - Sectorale deontologische code (Commerciële) - communicatietechnieken - Advies- en verkooptechnieken

<ul style="list-style-type: none"> - Neemt beleefd afscheid van de klant <p>Volgt de klant op</p> <ul style="list-style-type: none"> - Houdt de klantenfiche bij en vult de gegevens van elke behandeling in - Begeleidt de klant naar de volgende stap en garandeert de opvolging van de klant - Verstrekt uitleg over de behandeling en de gebruikte producten indien gewenst 	
--	--

HAARVERZORGING – BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Past shampoos en specifieke haarverzorging toe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Borstelt en ontwart het haar - Voert elke stap van de werkwijze uit volgens de verdere behandeling - Brengt de gewenste haar- en huidverzorging aan en masseert eventueel de hoofdhuid 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid - Chemische processen in functie van de behandeling, hun effecten op het haar en de hoofdhuid - Materieel - Was- en verzorgingstechnieken - Hoofdhuidmassage

BASISSNITTEN - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Voert basissnitten uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stemt de techniek en het materieel af op de snit - Houdt rekening met de gradatie- en volumezones, de assen, de projectiehoeken en de lengtes van de lokken - Maakt verdelingen - Realiseert en verpersoonlijkt het kapsel volgens de wensen van de klant - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materieel - Kapsels (dames, heren, kinderen, ...) - Knipstechnieken - Rekenen en meten

GEcombineerde snitten - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
Voert gecombineerde snitten uit <ul style="list-style-type: none"> - Stemt de techniek en het materieel af op de snit - Houdt rekening met de gradatie- en volumezones, de assen, de projectiehoeken en de lengtes van de lokken - Maakt verdelingen - Realiseert en verpersoonlijkt het kapsel volgens de wensen van de klant - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig	Kennis <ul style="list-style-type: none"> - Materieel - Kapsels (dames, heren, kinderen, ...) - Kniptechnieken - Rekenen en meten

Tijdelijke omvormingen - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
Vormt het haar tijdelijk om (watergolf, brushen, föhnen) <ul style="list-style-type: none"> - Stemt de techniek en het materieel af op de omvorming (watergolf, brushen, föhnen) - Brengt een fixerend product aan indien nodig - Geeft het haar vorm of volume (krullen, brushing, ...) - Werkt het kapsel af - Voert indien nodig een naverzorging uit - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig	Kennis <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid - Chemische processen in functie van de behandeling, hun effecten op het haar en de hoofdhuid - Materieel - Kapsels (dames, heren, kinderen, ...) - Technieken voor tijdelijke omvorming (watergolf, brushen, föhnen) - Droogtechnieken - Brushtechneken - Opkamtechnieken - Afwerkingstechnieken

Blijvende omvormingen - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
Vormt het haar blijvend om (krullen, ontkrullen)	Kennis <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid

<ul style="list-style-type: none"> - Voert indien nodig een voorverzorging uit - Stelt de juiste omvormingsdiagnose - Stemt de techniek en het materieel af op de omvorming (krullen, ontkrullen) - Brengt een product aan - Controleert de omvorming van het haar en respecteert de pauzetijd - Neutraliseert het haar volgens de richtlijnen van het gebruikte product - Voert indien nodig een naverzorging uit - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemische processen in functie van de behandeling, hun effecten op het haar en de hoofdhuid - Materieel - Kapsels (dames, heren, ...) - Technieken voor blijvende omvorming (krullen, ontkrullen) - Rekenen en meten
---	--

KLEUREN EN ONTKLEUREN - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kenniss
<p>Kleurt het haar (volledig of haarlokken)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stelt de juiste kleurdiagnose - Stemt de techniek en het materieel af op de kleuring - Berekent en past de juiste formule toe - Bereidt het kleurmengsel - Brengt de vereiste producten aan volgens de haar- en huidanalyse en de behandeling (uitgroei, lengtes, punten, haarlokken) - Bepaalt de inwerktijd en houdt zich aan de instructies - Volgt de pauzetijd van de kleuring op - Emulgeert en spoelt het haar - Voert een naverzorging uit - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig <p>Ontkleurt het haar (volledig of haarlokken)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stelt de juiste diagnose 	<p>Kenniss</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid - Chemische processen in functie van de behandeling, hun effecten op het haar en de hoofdhuid - Materieel - Kapsels (dames, heren, ...) - Kleurenleer - (Ont)kleuringstechnieken - Emulsietechnieken - Rekenen, meten en schrijven

<ul style="list-style-type: none"> - Stemt de techniek en het materieel af op de ontkleuring - Berekent en past de juiste formule toe - Bereidt het mengsel - Brengt de vereiste producten aan volgens de haar- en huidanalyse en de behandeling (uitgroei, lengtes, punten, haarlokken) - Bepaalt de inwerktijd en houdt zich aan de instructies - Volgt de pauzetijd van de ontkleuring op - Spoelt het haar - Voert een naverzorging uit - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig 	
---	--

BAARD, BAKKEBAARD EN SNOR - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Scheert en/of knipt baard, bakkebaard en snor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voert indien nodig een voorverzorging uit - Zeept de huid indien nodig in - Stemt de techniek en het materieel af op de opdracht - Past de juiste scheer- en/of kniptechniek toe - Spoelt de huid indien nodig - Voert indien nodig een naverzorging uit 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid - Chemische processen in functie van de behandeling, hun effecten op het haar en de huid - Materieel - Kniptechnieken - Technieken voor inzepen en scheren - Organisatieregels

GELEGENHEIDSKAPSELS - BEHEERSINGSNIVEAU 2

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Voert een gelegenheidskapsel uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stemt de techniek en het materieel af op het gelegenheidskapsel - Gebruikt eventueel accessoires om het gewenste kapsel te realiseren 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid - Chemische processen in functie van de behandeling, hun effecten op het haar en de hoofdhuid

<ul style="list-style-type: none"> - Realiseert opsteekkapsels of vlechten - Gebruikt de juiste producten om het gewenste resultaat te bekomen - Werkt het kapsel af - Analyseert en verbetert het resultaat indien nodig 	<ul style="list-style-type: none"> - Materieel - Kapsels (dames, kinderen, ...) - Technieken voor tijdelijke omvorming (watergolf, brushen, föhnen) - Droogtechnieken - Brushtechneken - Opkamtechnieken - Opsteek- en vlechttechnieken - Afwerkingstechnieken
---	--

PRUIKEN, HAARSTUKKEN EN HAARVERLENGINGEN - BEHEERSINGSNIVEAU 1

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Brengt pruiken, haarstukken of haarverlengingen aan</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzorgt en onderhoudt de pruik, het haarstuk of de haarverlenging (snit, kleur) - Plaatst de pruik, het haarstuk of de haarverlenging 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materieel - Kapsels (dames, heren, kinderen, ...) - Kniptechnieken - Technieken voor tijdelijke omvorming (watergolf, brushen, föhnen) - Brushtechneken - Opkamtechnieken - Types haarstukken (synthetisch, gemengd of natuurhaar) - Onderhoudstechnieken voor pruiken, haarstukken of haarverlengingen - Technieken om pruiken, haarstukken of haarverlengingen te plaatsen

BASIS MAKE-UP EN MANICURE - BEHEERSINGSNIVEAU 1

Kernactiviteiten + vaardigheden	Kennis
<p>Voert een make-up en/of manicure uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reinigt de huid in functie van de verdere behandeling - Stemt de techniek en het materieel af op de opdracht 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manicure en make-up <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cosmeticaproducten en hun effecten op de huid

<ul style="list-style-type: none"> - Brengt producten aan volgens de gekozen behandeling - Past de massagetechniek toe - Voert de behandeling uit volgens de wens van de klant	<ul style="list-style-type: none"> - Materieel - Handmassage
---	---

3. Aandeel werkplekcomponent

De werkplekcomponent in het standaardtraject haarverzorging dual bedraagt gemiddeld minstens 20 uren per week op schooljaarbasis.